

Model Samenwerkingsconvenant en Privacy protocol Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Toelichting bedoeling Model

De maatschappelijk opgave van het Programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming is om de hulp en bescherming aan kinderen en volwassenen (0-100) zodanig anders te organiseren, dat de veiligheid in gezinnen en huishoudens verbetert, de betrokkenen zich beter gezien en gehoord voelen en er minder gedwongen maatregelen nodig zijn. En dat er integraal systeem- en mensgericht wordt gewerkt. Dit betekent een verandering van het huidige stelsel en nieuwe vormen van samenwerking tussen de betrokken partners. De vier pijlers hierbij zijn 'eenvoudig – rechtsbeschermend en transparant- gezinsgericht- lerend. Binnen Proeftuinen en beproevende regio's wordt door verschillende partijen samengewerkt om nieuwe vormen van samenwerking te beproeven die bijdragen aan de maatschappelijke opgave. Hierbij wordt ook beproefd op welke wijze een nieuw te vormen Regionaal Veiligheidsteam zou moeten ingericht. Partners beogen met deze samenwerking ieder vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid en huidige wettelijke kaders een bijdrage te leveren aan de basisprincipes van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming op zo'n manier dat zij in hun aanpak kunnen borgen dat gezinnen en huishoudens op een passende manier worden ondersteund en begeleid. Belangrijk is om over de wijze waarop wordt samengewerkt afspraken met elkaar te maken en deze vast te leggen.

Het document waarin de afspraken worden vastgelegd wordt een Convenant of Samenwerkingsovereenkomst genoemd. De term 'Convenant' wordt vaak gebruikt op het moment dat de overheid één van de partijen is. Het bestaat uit een schriftelijke set van (bindende) afspraken met als doel het voorbereiden of realiseren van (nieuw) beleid of het uitvoeren van een overheidstaak. Er wordt ook wel de term 'Samenwerkingsovereenkomst' of 'Samenwerkingsafspraken' voor gebruikt. Onderstaand Modelcovenant bevat voorbeelden van hoe de samenwerkingsafspraken eruit kunnen zien. Belangrijk is om met elkaar te bespreken wat hierin belangrijk is binnen de eigen Proeftuin/Beproevende regio.

Binnen de samenwerking wordt informatie over betrokken gezinnen en huishoudens verwerkt. Deze informatie bevat persoonsgegevens van kinderen en volwassenen. Belangrijk is dat de verwerkingen van persoonsgegevens zorgvuldig gebeurt. Afspraken hierover worden vaak vastgelegd in een Privacyprotocol of – reglement. Bijgevoegd als bijlage 1 is een Model Privacyprotocol.

[Keuze maken: Convenant / Samenwerkingsovereenkomst]

Proeftuin/Beproevende regio [naam]

Partners

1. Gemeente(n)/regio.....

en

2. Stichting Jeugdbescherming, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door, verder te noemen: 'Jeugdbescherming';

en

3. Veilig Thuis, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door, verder te noemen: 'Veilig Thuis';

en

4. Raad voor de Kinderbescherming (onderdeel van het ministerie van Justitie en Veiligheid), in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door Jan Koeman, verder te noemen: de RvdK

en

5. Stichting/organisatie....., rechtsgeldig vertegenwoordigd door.....

hierna gezamenlijk ook te noemen ['Partijen/Partners'] en elk afzonderlijk [Partij/Partner],

Bijlagen:

Bijlage 1: Privacyprotocol;

Bijlage 2: Wegwijzer zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens voor professionals'

Bijlage 3: Wegwijzer gegevensverwerkingen voor organisaties binnen een proeftuin

Overwegende dat:

[Toelichting: Hier worden de belangrijkste uitgangspunten van de samenwerking worden opgenomen. Hieronder een aantal voorbeelden]

- Een landelijke stelselwijziging op het gebied van de jeugd- en veiligheidsketen in ontwikkeling is;
- Het landelijk programmabureau "Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming" een nieuwe manier van samenwerken door organisaties in de jeugd- en veiligheidsketen mogelijk maakt in de vorm van proeftuinen;

- Partners gezamenlijk deelnemen aan een proeftuin/beproevende regio middels een nieuwe manier van samenwerken in de jeugd- en veiligheidsketen;
- Beoogd is dat medewerkers van Partners onderdeel zijn van één integraal team dat uitvoering geeft aan de proeftuin in [...],
- In de proeftuin worden onderdelen van het integraal systeem- en mensgericht werken, inclusief een vorm van een Regionaal Veiligheids Team (RVT) beproefd. De bedoeling hierbij is om een transitie te maken naar een eenvoudiger, gezinsgerichte aanpak die transparantie, rechtsbescherming en verbetering omarmt;
- Partners zetten zich er voor in om iedereen in de regio die te maken heeft met een bedreiging van een gezonde en veilige thuissituatie of een ontwikkelingsbedreiging de juiste ondersteuning, hulp en bescherming op het juiste moment te bieden;
- Partners het belangrijk vinden dat de rechtsbescherming van kinderen en volwassenen hierin goed wordt geborgd;
- Het Rijk in het kader van de proeftuin aan de regio [...] een subsidie heeft verstrekt bij Verleningsbeschikkingen 'Bijdrage d.d. XXXXX en de verlenging daarvan d.d. XXXXX met kenmerk XXXX. De regio eveneens financieel bijdraagt aan de proeftuin vanuit reguliere en incidenteel ontvangen middelen;
- Partners erkennen dat het voor het goed functioneren van de Proeftuin essentieel is dat er duidelijke samenwerkingsafspraken worden gemaakt. Deze afspraken dienen twee doelen: enerzijds zijn samenwerkingsafspraken fundamenteel om transparant te kunnen zijn naar de betrokken cliënten over doel, aard en wijze van samenwerken; anderzijds zijn heldere afspraken noodzakelijk voor de professionals om daadwerkelijk transparant te kunnen zijn, te begrijpen wat er van hen verwacht wordt en dat zij kunnen handelen conform de professionele standaard. Daarom worden de onderlinge samenwerkingsafspraken rondom de proeftuin vast gelegd in onderhavige Samenwerkingsovereenkomst en in concrete werkafspraken die als bijlage 4 bij dit document zijn bijgevoegd.
- Doel van dit Convenant is om de afspraken vast te leggen over de wijze waarop wordt samengewerkt en de hiervoor benodigde randvoorwaarden. Met ondertekening van dit Convenant binden Partners zich aan de gemaakte afspraken over de samenwerking.

Verklaren als volgt te zijn overeengekomen,

[Toelichting: hier kunnen definities worden opgenomen van in het Convenant gebruikte termen om deze te verduidelijken. De hieronder genoemde definities zijn bedoeld als voorbeeld]

Definities

Hier kunnen indien gewenst definities worden toegevoegd.

Artikel 1 Doel, doelgroep en doelstellingen Samenwerkingsovereenkomst

1. Partners sluiten de onderhavige Samenwerkingsovereenkomst ten behoeve van de samenwerking als proeftuin binnen het kader van het Programma Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.¹
2. Binnen het samenwerkingsverband van de proeftuin Toekomstscenario beproeven Partners, samen een nieuw te vormen Regionaal Veiligheidsteam en in hun aanpak borgen ze dat gezinnen en huishoudens kunnen worden ondersteund en begeleid. Hierbij wordt rekening gehouden met behoeften, de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van kinderen en volwassenen. Partners beogen met deze samenwerking ieder vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid een bijdrage te leveren aan voornoemde basisprincipes.
3. Partners stellen zich gezamenlijk als doel om het Toekomstscenario verder te ontwikkelen en verbreden en hiermee een effectieve aanpak te realiseren gericht op bescherming en

¹ Zie voor meer informatie over de bedoeling en inhoud van het programma Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming: <https://www.voordejeugdenhetgezin.nl/toekomstscenario-kind-en-gezinsbescherming>.
Convenant Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

veiligheid van kinderen en volwassenen. Partners beogen met deze samenwerking ieder vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid een bijdrage te leveren aan de basisprincipes van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en faciliteren de professionals op zo'n manier dat zij in hun aanpak kunnen borgen dat gezinnen en huishoudens op een passende manier worden ondersteund en begeleid

4. De samenwerking binnen de Proeftuin/Beproevende regio richt op de gezinnen en huishoudens waarbij sprake is soms zo veel aan de hand is, dat dit tot onveiligheid of ontwikkelingsbedreiging in de thuissituatie leidt of kan leiden. Hulp en ondersteuning is hierbij nodig om de problemen aan te pakken. Is de thuissituatie heel onveilig voor gezinsleden en/of lukt het niet om met hulp de onveiligheid te verminderen en kinderen onbedreigd te laten opgroeien? Dan kan bescherming vanuit de overheid nodig zijn. Partijen hebben hierin op grond van hun huidige wettelijke taken en bevoegdheid een rol in;
5. Concreet zijn er binnen de samenwerking de volgende doelstellingen:
 - a. Onze ambitie is dat inwoners zo gezond, veilig en kansrijk mogelijk leven en opgroeien.
 - b. We zetten ons ervoor in dat iedereen in de regio die te maken heeft met een bedreiging van een gezonde en veilige thuissituatie of een ontwikkelingsbedreiging de juiste ondersteuning, hulp en bescherming op het juiste moment krijgt.
 - c. Dat begint bij een passende bejegening van betrokkenen en een goede analyse van de problematiek van het (gezins)systeem.
 - d. Professionals, ervaringsdeskundigen en betrokkenen gaan met elkaar in gesprek over wat passend en nodig is.
 - e. Uitgangspunt is dat wordt voorkomen dat betrokkenen steeds opnieuw hun verhaal moeten vertellen. Belangrijk is daarom dat de betrokkenen van begin tot eind een vast aanspreekpunt hebben.
 - f. Professionals hebben de ruimte en tijd om samen met de betrokkenen en hun systeem in het geheel te analyseren, evt. te onderzoeken en te helpen. Hierbij is ook voldoende oog voor individuele belang(en) van betrokkenen.
 - g. De betrokken organisaties en professionals werken samen vanuit verschillende taak- en expertisegebieden.
 - h. Professionals leren integraal met elkaar zodat het netwerk continu verbetert.
 - i. De organisaties werken samen met elkaar op basis van gezamenlijk eigenaarschap en dragen een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een goede samenwerking binnen de proeftuin.
 - j. In het Toekomstscenario ligt de basis voor de aanpak in lokale teams. Het regionaal oppakken van taken beperkt zich tot het bundelen van expertise en bevoegdheden als het echt nodig is om deze te beleggen op regionaal niveau. De criteria hiervoor worden met elkaar ontwikkeld.
 - k. De rechtsbescherming en rechtsgelijkheid van betrokkenen is in elk onderdeel van de aanpak geborgd. Dit betekent onder meer dat: procedures bij het vrijwillig en gedwongen kader en bij klachten transparant en navolgbaar zijn - besluiten zorgvuldig tot met hoor en wederhoor totstandkomen - er deskundige en onafhankelijke cliëntondersteuning beschikbaar is - het voor betrokkenen helder is waar zij in de eigen lokale structuur terecht kunnen voor advies en bij vragen en zorgen - praten en schrijven is feitelijk en gebeurt in begrijpelijke en duidelijke taal.
6. Partners zijn over en weer gehouden de verplichtingen uit hoofde van onderhavige Samenwerkingsovereenkomst jegens elkaar na te komen.

Artikel 2 Governance

1. Partners zullen op structurele basis medewerkers beschikbaar stellen die periodiek overleggen en besluitvorming voorbereiden met betrekking tot de uitvoering van het Toekomstscenario. Daartoe wordt de volgende structuur ingericht:
 - a. Proeftuin/Beproevende regio [...].en....;
 - b. Deel-projectgroepen...;
 - c. Regionale Projectgroep;
 - d. Klankbordgroep;

- e. Stuurgroep.
2. [Optie: De beschrijving van de taken en werkzaamheden van de verschillende groepen is nader vastgesteld in het document Governancestructuur Toekomstscenario dat integraal onderdeel uitmaakt van de Samenwerkingsovereenkomst.]
 3. Partners houden zich in de samenwerking aan de geldende privacywetgeving en hetgeen hierover is bepaald in het Privacyprotocol/-Reglement (Bijlage 1) waarin nadere afspraken over het uitwisselen van informatie tussen Partners, waaronder persoonsgegevens zijn gemaakt. Partners betrekken hun privacy-officer/-jurist bij vragen over verwerkingen van persoonsgegevens.

heeft verwijderd: .

Artikel 3 Financiering

1. [...] heeft namens Partners een subsidie aangevraagd en verkregen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor het opzetten van de proeftuin.
2. Partners zijn in de Stuurgroep van [datum] overeengekomen dat [...] in dat kader fungeert als Penvoerder. Dit houdt in dat [naam penvoerder] een coördinerende positie heeft binnen het samenwerkingsverband.
3. Partners kunnen conform de daartoe opgestelde en vastgestelde begroting over het jaar [...] losten in rekening brengen bij de Penvoerder.
4. De kosten die door Partners in rekening kunnen worden gebracht bij de Penvoerder betreft een vastgesteld bedrag per zorgprofessional (FTE), die door een Partij wordt ingezet binnen de proeftuin. Het aantal FTE dat per partij wordt ingezet is vastgelegd en verdisconteerd in de begrotingen over het jaar [...].
5. Partners zijn ieder voor hun deel verantwoordelijk voor het rechtmatig, volledig en tijdig indienen en verantwoorden van hun werkzaamheden aan Penvoerder. In het geval kosten in rekening worden gebracht in strijd met de begroting en/of subsidievoorwaarden zal Penvoerder de vergoeding voor dit deel direct terugvorderen bij de Partij die tekort is geschoten.
6. De Penvoerder staat er jegens Partners voor in dat de declaraties tijdig worden ingediend en een deugdelijke administratie en verantwoording wordt bijgehouden.

Artikel 4 Penvoerder

1. De Penvoerder is over het jaar [...] verantwoordelijk voor de navolgende werkzaamheden:
 - i. Monitoring van en rapportage over de financiële realisatie van het samenwerkingsverband ten opzichte van de vastgestelde begroting; in afstemming met Partners.
 - ii. De afhandeling van binnenkomende facturen van Partners omvat de controle op juistheid (aantal ingezette fte, bedrag in verhouding tot de begroting) en waarbij door de Penvoerder zorg wordt gedragen voor een tijdige betaling aan de overige Partners die deelnemen aan het Samenwerkingsverband.
 - iii. De eindverantwoording, vergezeld van accountantsverklaring ten behoeve van de verantwoording door [...] aan het Rijk voor de verkregen subsidie.

Artikel 5 Rechten betrokkenen

1. Betrokkenen kunnen bij vragen over hun rechten of als zij een zogenaamd AVG-verzoek willen zich hiervoor richten tot [...].
2. Het besluit op een verzoek als genoemd in lid 1 wordt genomen door de Partner die de verwerkingsverantwoordelijke is ten aanzien van de persoonsgegevens waar het verzoek zich op richt.
3. Partners dragen er samen zorg voor dat voor betrokkenen kenbaar is tot wie zij zich kunnen richten bij een verzoek als bedoeld in lid 1.

Artikel 6 Klachten van betrokkenen

1. Een betrokkene kan een klacht indienen bij de Partner waar de klacht betrekking op heeft. Of kunnen hun klacht richten aan de casusregisseur. Zie voor een verdere uitwerking hiervan bijlage 4 'Processen'.
2. Partners werken conform hun eigen klachtenregeling.
3. De klachtprocedure van de Partner waar de betrokken medewerker werkt geldt.

4. Indien er sprake is van een klacht van een betrokken waarbij meerdere Partners in het kader van deze Samenwerkingsovereenkomst betrokkenen zijn, dan bepalen zij onderling wie een goede afhandeling van de klacht coördineert. Partners zullen hun volledige medewerking verlenen voor een vlotte afhandeling van de klacht.

Artikel 7 Taken en werkwijze met oog voor de rechtsbescherming

1. Partners voeren in de proeftuin hun eigen wettelijke taken uit.
2. Partners maken in de uitvoering van hun wettelijke taken gebruik van de deskundigheid en/of informatie van overige Partners die betrokken zijn bij de samenwerking.
3. Partners informeren betrokkenen via de de betrokkenen uitvoerend professional en met een flyer over de opzet van de proeftuin en de inzet van professionals verbonden aan Partners alsook waar zij terecht kunnen met vragen, een klacht en het uitoefenen van hun AVG-rechten
4. Er wordt een werkproces uitgewerkt waarin per stap wordt bepaald wat het doel per stap is, welke werkzaamheden hierbij worden uitgevoerd en welke persoonsgegevens hierbij noodzakelijk zijn om vast te leggen en en te delen.
5. Professionals dragen er zorg voor dat zij zorgvuldig omgaan met de persoonsgegevens van betrokkenen met inachtneming van hetgeen in dit Convenant, het bijbehorende Privacyprotocol en hun eigen wet- en regelgeving (waaronder een Privacyreglement van de Partner) is bepaald.²

Artikel 8 Hoe wij met persoonsgegevens van betrokkenen omgaan

1. Binnen de proeftuin worden persoonsgegevens van kinderen en volwassenen verwerkt. Partners zijn zich er van bewust dat dit op een zorgvuldige manier moet gebeuren met inachtneming van de hiervoor voor Partners geldende wet- en regelgeving;
2. Professionals leggen per stap uit aan betrokkenen waarom zij bepaalde informatie nodig hebben en wat zij hiermee gaan doen.
3. Bij deze samenwerkingsovereenkomst hoort een Privacyprotocol waarin wij verder hebben uitgewerkt hoe wij met persoonsgegevens omgaan.
4. Contactgegevens en plan van aanpak van betrokkenen die begeleid worden binnen de proeftuin Toekomstscenario [...] worden opgeslagen in een beveiligde omgeving. Dossiervorming vindt plaats bij de Partij die casusregie voert [en bij de Raad voor de Kinderbescherming als die betrokkendheid heeft (consultatie & Advies en/of onderzoek)]. Er is (vooralsnog) geen sprake van een gezamenlijk dossier.

Artikel 9 Duur, wijziging en beëindiging

1. Deze Samenwerkingsovereenkomst is per [datum] ingegaan met een looptijd van [...].
2. Deze Samenwerkingsovereenkomst kan alleen onderbouwd tussentijds door Partners worden opgezegd. Lopende trajecten dienen zorgvuldig te worden overgedragen aan [...]
3. Wijzigingen van en aanvullingen op deze Samenwerkingsovereenkomst zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk tussen Partners zijn overeengekomen en ondertekend.
4. Verlenging van de Samenwerkingsovereenkomst geschiedt in onderling overleg.
5. Verplichtingen en aansprakelijkheden welke naar hun aard bestemd zijn om ook na beëindiging van de overeenkomst voort te duren, blijven na beëindiging van de overeenkomst bestaan. Tot deze verplichting behoort in ieder geval het bepaalde omtrent geheimhouding.

Artikel 10 Toetreding

1. De samenwerkingsovereenkomst staat wel/niet [tot de tussenevaluatie [datum] open voor toetreding.

² Voor Professionals is ter ondersteuning van het werken binnen proeftuin een 'Wegwijzer zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens voor professionals' ontwikkeld. Voor organisaties is een Wegwijzer gegevensverwerkingen voor organisaties' ontwikkeld. Beide Wegwijzers zijn als bijlage bij dit Convenant bijgevoegd.

2. Na de tussenevaluatie kunnen Partners bepalen dat een organisatie toetreedt, mits deze de in de samenwerkingsovereenkomst geformuleerde doelstellingen onderschrijft.
3. Een aanvullende voorwaarde tot toetreding is een voldoende omzet om minimaal 24 uur per week beschikbaar te kunnen stellen aan het Team.

Artikel 11 Geschillen tussen Partners onderling

1. Voor het goed functioneren van de proeftuin is het belangrijk dat Partners goed samenwerken met elkaar.
2. Partners trachten daarom alle geschillen die binnen de proeftuin ontstaan, bij voorkeur in onderling overleg tot een oplossing te brengen / Indien onderling overleg niet leidt tot een voor Partners bevredigende oplossing, wordt het geschil voorgelegd aan de bevoegde rechter.

Artikel 12 Slotbepaling

1. Op deze Samenwerkingsovereenkomst en al hetgeen daarmee verband houdt, is Nederlands recht van toepassing.
2. Indien enige bepaling van deze Samenwerkingsovereenkomst wegens een bij of krachtens de wet geldende bepaling nietig mocht blijken, zullen Partners in onderhandeling treden over een vervangende bepaling die zich verdraagt met de wet en zoveel als mogelijk recht doet aan de oorspronkelijke bedoeling van Partners.

Aldus overeengekomen en in drievoud ondertekend, d.d. te

Naam gemeente/organisatie
 [naam ondertekeningsbevoegde]

Naam organisatie
 [naam]

Jeugdbescherming

Veilig Thuis Regio

Naam organisatie

Raad voor de Kinderbescherming

Bijlage 1 Privacyprotocol

Partners

1. Veilig Thuis, gevestigd te, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar bestuurder
2. Jeugdbescherming....., gevestigd te, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar bestuurder.....;
3. Raad voor de Kinderbescherming, gevestigd te, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door
4. Gemeente, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door.....
5.

Gezamenlijk te noemen: "Partners" overwegende dat:

- a. Voor de samenwerking in het regionaal beproeven (hierna: Proeftuin) zoals omschreven in de Samenwerkingsovereenkomst, is uitwisseling van gegevens, waaronder (bijzondere) persoonsgegevens, noodzakelijk;
- b. De professionals werkzaam in de Proeftuin dit doen binnen de kaders van de (Uitvoeringswet) Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: (U)AVG) en materiewetten zoals de Jeugdwet, Wmo 2015 en Boek 1 Burgerlijk Wetboek;
- c. Partners ieder zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 24 AVG zijn;
- c. Dit privacyprotocol gedragsregels omschrijft bij het verwerken van persoonsgegevens door Partners in het kader van de samenwerking binnen [...];
- d. Gegevensverwerking alleen mogelijk is indien daar een wettelijke grondslag voor aanwezig is;
- e. Partners bovendien bij gegevensverwerking gehouden zijn aan de privacyregels en informatiebeveiligingsnormen geldend in hun vakgebied;
- f. Partners vanuit verschillende disciplines en gebonden door verschillende richtinggevende juridische kaders (waaronder het (medisch) beroepsgeheim) en professionele standaarden daarin verschillende inschattingen en afwegingen kunnen maken;
- g. Dit in het bijzonder geldt waar het gaat om bijzondere persoonsgegevens;
- h. Partners ieder voor zich de verantwoordelijkheid hebben aan deze wet- en regelgeving te voldoen.

komen het volgende overeen:

Artikel 1 Definities

AVG: Algemene Verordening Gegevensbescherming

Betrokkene: De persoon op wie de persoonsgegevens betrekking hebben. De betrokkene is degene van wie de gegevens worden verwerkt.

Bijzondere Persoonsgegevens: Persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid, zoals bedoeld in artikel 9 AVG).

Calamiteit: een onverwachte gebeurtenis die betrekking heeft op de kwaliteit van de hulp en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een client heeft geleid.

Client: de inwoner van de gemeente [naam gemeente(n)], met wie de Proeftuin/Beproevende regio [...] contact heeft.

Dossier: geheel van schriftelijk of elektronisch vastgelegde (persoons)gegevens dat betrekking heeft op een specifiek persoon. Noodzakelijk voor:

- a. onderzoek voor de toeleiding naar hulpverlening in het kader van de Jw en Wmo;
- b. hulpverlening, zoals gespreksverslagen nodig voor de hulp en ondersteuning aan de persoon waarop het dossier betrekking heeft.

Ervaringsdeskundigen: deelnemers aan de Proeftuin/Beproevende regio [...] die een bijdrage leveren vanuit ervaringsperspectief. Deze bijdrage is vergelijkbaar met de functie clientondersteuning. Ervaringsdeskundigen worden ingezet vanuit organisaties.

Moederorganisatie: organisatie waar de professional verbonden aan [...] werkzaam is.

MS Teams: de beveiligde teamsomgeving waar voor monitoringdoeleinden beknopte procesinformatie wordt bijgehouden.

Persoonsgegevens: Alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon („de betrokkene”); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identifier zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identifier of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon.

[naam team]: het geheel van professionals en ervaringsdeskundigen die gezamenlijk uitvoering geven aan de Proeftuin.

Proeftuin: Proeftuin/Beproevende regio [...]

Protocol: Privacy Protocol Proeftuin/Beproevende regio [...].

Strafrechtelijke persoonsgegevens: Persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen (zoals bedoeld in artikel 10 AVG);

Teamcoördinator: door de Stuurgroep aangestelde teamcoördinator voor de Proeftuin.

Team: samenwerkingsverband in de Proeftuin van medewerkers van partners.

UAVG: Uitvoeringswet AVG

Verwerken van persoonsgegevens: een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens.

Verwerker: De persoon of organisatie die de persoonsgegevens verwerkt in opdracht van een andere persoon of organisatie.

Verwerking: Een verwerking is alles wat je met een persoonsgegeven doet, zoals: vastleggen, bewaren, verzamelen, bij elkaar voegen, verstrekken aan een ander, en vernietigen

Artikel 2 Doel

- 2.1.** Het doel van gegevensverwerking is gerelateerd aan het doel van de samenwerking zoals omschreven in artikel 1 van het Samenwerkingsconvenant. Hierbij werkt de Proeftuin/Beproevende regio [...] vanuit het doel om de persoon over wie de registratie gaat zo goed mogelijk van dienst te zijn om de onveilige situatie waaronder ook begrepen een (ernstige)ontwikkelingsbereiging op te heffen.
- 2.2.** Gemeenten hebben een wettelijke taak om maatregelen te nemen om huiselijk geweld en kindermishandeling te bestrijden. De andere betrokken Partners hebben wettelijke taken die zien op het onderzoeken van meldingen over huiselijk geweld en kindermishandeling, het onderzoeken of de gronden voor een kinderbeschermingsmaatregel aanwezig zijn, het uitvoeren van een kinderbeschermingsmaatregel danwel het verlenen van jeugdhulp die hierbij nodig is. De Proeftuin draagt bij aan het invulling geven aan deze taken.

Artikel 3 Noodzaak

- 3.1.** Verwerking is binnen deze kaders slechts mogelijk indien de verwerking noodzakelijk is om het doeleinde in artikel 2 van dit Protocol te bereiken.
- 3.2.** Van noodzaak is slechts sprake indien voldaan is aan de eisen die de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit stellen. De beoogde verwerking moet in verhouding staan tot het te dienen doel en de beoogde verwerking moet de minst ingrijpende methode zijn om het beoogde doel te bereiken. Er worden niet meer gegevens verwerkt dan nodig zijn voor het doel en niet met meer Partners gedeeld dan noodzakelijk om dat doel te bereiken.
- 3.3.** Tot minder ingrijpende middelen behoren: een bespreking in aanwezigheid van de betrokkenen, een anonieme casusbespreking, een intensievere vorm van samenwerking tussen een beperkt aantal Partners, vormen van bilateraal overleg.
- 3.4.** Partners gebruiken de persoonsgegevens die zij in het kader van de samenwerking in de Proeftuin hebben verkregen, niet voor andere doeleinden dan de doelen omschreven in artikel 2. Voor de te verwerken persoonsgegevens is daarnaast sprake van strikte doelbinding: alleen de voor het doel noodzakelijke persoonsgegevens worden verwerkt.

Artikel 4 Persoonsgegevens

- 4.1.** In het kader van de samenwerking kunnen door Partners algemene, bijzondere en strafrechtelijke persoonsgegevens worden verwerkt. Verwerking vindt plaats in het registratiesysteem van de Partner die de casusregisseur levert.
- 4.2.** Wat van Deelnemers wordt verwerkt is afhankelijk van de casuïstiek. In ieder geval kunnen indien noodzakelijk voor een goede uitoefening van de taken (bijzondere en strafrechtelijke) persoonsgegevens worden verwerkt in beschrijvingen van de problematiek, plan van aanpak, voortgang en benodigde acties.
- 4.3** Voor monitoringsdoeleinden houdt de teamcoördinator een samenvatting van relevante persoonsgegevens bij.
- 4.4** Van professionals worden algemene persoonsgegevens verwerkt zoals diens naam, naam organisatie alsook organisatieaanduiding, functie binnen die organisatie, zakelijke contactgegevens.
- 4.5.** Voor de verwerkte gegevens geldt een bewaartermijn zoals benoemd in de protocollen van de Partner die verantwoordelijk is voor dossiervorming.

Artikel 5 Wettelijke grondslag

- 5.1.** Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien daar een wettelijke grondslag voor aanwezig is. Wettelijke grondslagen zijn limitatief opgesomd in artikel 6 van de AVG.
- 5.2.** Gegevensverwerking in de Proeftuin vindt plaats in verband met de vervulling van een taak van algemeen belang die volgt uit de wettelijke taken van de partners:
 - a.** College van B&W: de goede uitvoering van taken van het college in het sociaal volgens de artikelen 2.3.1 t/m 2.3.5 en 5.1.1 Wmo 2015, artikelen 2.3, 2.4 en 7.4.1 lid 2 Jeugdwet, 7.1 Participatiewet en 3 Wet schuldhulpverlening.
 - b.** Gecertificeerde Instellingen: de goede uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering zoals bedoeld in artikel 1.1 Jeugdwet;
 - c.** Raad voor de Kinderbescherming: de goede uitvoering van de taken van de Raad voor de Kinderbescherming, waaronder in het bijzonder taken zoals bedoeld in boek 1 afdeling 3 van het Burgerlijk Wetboek, waaronder de artt. 1:240 BW en de artt. 1:255 juncto 1:257 BW, de artt. 77o en 77hh van het Wetboek van Strafrecht, de artt. 126 nd en 491 van het Wetboek van Strafvordering alsmede art. 28 van het Besluit Tenuitvoerlegging Jeugdstrafrecht 1994, de Algemene Wet Bestuursrecht, de artt. 2.4, 3.1 en 3.2 van de Jeugdwet alsmede art. 7.3.11 lid 4 van de Jeugdwet. Met inachtneming van het Kwaliteitskader 2023.
 - d.** Veilig Thuis: de goede uitvoering van de taken van Veilig Thuis, waaronder in het bijzonder taken zoals bedoeld in de Wmo artikel 4.1.1, met inachtneming van het Handelingsprotocol Veilig Thuis 2019.,

Artikel 6 Geheimhouding

- 6.1.** Een ieder die op grond van dit Protocol kennisneemt van persoonsgegevens in de Proeftuin is verplicht tot geheimhouding daarvan, tenzij de wet tot bekendmaking verplicht.
- 6.2.** Partners dragen er zorg voor dat iedere medewerker die in de uitvoering de samenwerkingsovereenkomst en dit Protocol in aanraking komt met persoonsgegevens geheimhouding van die gegevens waarborgt.
- 6.3.** Alle professionals van de Proeftuin/Beproevende regio [...] alsook ervaringsdeskundigen beschikken over een positieve Verklaring Omtrent Gedrag die niet ouder is dan drie jaar danwel hebben een veiligheidsonderzoek op grond van de voor de moederorganisatie geldende wet- en regelgeving doorlopen.
- 6.4.** Indien voor het inbrengen en/of verstrekken van persoonsgegevens toestemming noodzakelijk is voor doorbreken geheimhoudingsbepalingen zoals bijvoorbeeld verwoord in de Jeugdwet (artikel 7.3.11), Wmo 2015 (artikel 5.3.3) de Wgbo (artikel 7:457 BW) en artikel 88 Wet big, de Beroepscode van de Jeugdzorgwerker artikel J, Beroepscode NIP artikel 71 t/m 87 (psycholoog), of beroepscode NVO artikel 8 (pedagoog), dan:
- a. wordt deze gevraagd op het moment dat duidelijk is dat het inbrengen of verstrekken noodzakelijk is t.b.v. van de in de betreffende fase aan de orde zijnde doelen, of de uitvoering van de in artikel 5 van dit Privacy Protocol genoemde activiteiten;
 - b. worden deze persoonsgegevens uitsluitend verstrekt voor zover hiervoor de uitdrukkelijke toestemming is verkregen van de client of diens wettelijke vertegenwoordiger;
 - c. legt de partij die de toestemming heeft verkregen deze schriftelijk vast en informeert betrokkene dat hij zijn toestemming altijd weer kan intrekken;
 - d. draagt de partij die toestemming heeft verkregen bij intrekking van die toestemming er zorg voor dat er geen verdere verstrekkingen meer plaats vinden;
 - e. maakt de betrokken zorg- of hulpverlener een eigen afweging conform de voor hem geldende professionele standaarden, indien toestemming niet verkregen wordt en hij ervan overtuigd is dat zich hier een conflict van plichten voordoet, of goed hulpverlenerschap het verstrekken van persoonsgegevens verlangd.

Artikel 7 Transparantie

- 7.1.** Clienten worden betrokken bij de stappen in hun hulpverleningsproces in de Proeftuin.
- 7.2.** Partner legt aan Client uit met welke doel persoonsgegevens van Client worden gedeeld in de Proeftuin, welke persoonsgegevens worden gedeeld en met welke partner zal worden gedeeld.
- 7.3.** Partners stemmen af met Client wat diens behoefte aan ondersteuning is, het plan van aanpak, voortgang en welke eventuele vervolgstappen worden gezet.
- 7.4.** Hetgeen benoemd in dit artikel wordt ondersteund met het aanbieden van een folder, waarin dezelfde informatie benoemd wordt.
- 7.5.** Partner informeert Client over diens rechten en onder welke omstandigheden rechten tijdelijk beperkt kunnen worden.
- 7.6.** Slechts op grond waarin dat op grond van de wet is toegestaan zoals bij de uitvoering van de Taken van Veilig Thuis en is bepaald in artikel 23AVG, kan bij uitzondering tijdelijk, goed gemotiveerd en gedocumenteerd worden afgeweken van het informeren van betrokkenen over het verwerken van hun persoonsgegevens. Het gaat hierbij dan om situaties waarbij het delen van informatie leidt tot onveiligheid van andere betrokkenen of personen, of zou leiden tot het doorkruisen is van een strafrechtelijk onderzoek.

Artikel 8 Datalek

- 8.1.** Professionals en Partners dragen zorg dat persoonsgegevens verwerkt in de Proeftuin zijn beschermd tegen verlies en onrechtmatige verwerking en dat onbevoegden geen toegang hebben tot de persoonsgegevens.
- 8.2.** In geval van een datalek bij Partners, waarbij de Proeftuin geraakt wordt en persoonsgegevens die betrekking hebben op clienten in de Proeftuin lekken, zal de getroffen Partner de overige Partners hierover zo spoedig mogelijk informeren.

- 8.3.** In geval van een datalek veroorzaakt door een professional verbonden aan de Proeftuin, handelt deze volgens het datalekprotocol zoals die geldig is bij de Partner die op grond van art 4.1 zorg draagt voor verwerking in zijn registratiesysteem.
- 8.4.** In geval van een datalek is iedere partner zelfstandig verantwoordelijk een afweging te maken of er melding dient te worden gemaakt aan de Autoriteit Persoonsgegevens voor zover vallende onder de verantwoordelijkheid van de betreffende partner. In voorkomende gevallen is de partner onder wiens verantwoordelijkheid het datalek valt, verantwoordelijk voor het duidelijk en rechtstreeks informeren van de betrokkenen.
- 8.5.** Zodra een van de Partners op de hoogte is van een datalek – in dit geval enkel ten aanzien van de verstrekking van persoonsgegevens – moet die partner alle noodzakelijke en passende maatregelen nemen om de gevolgen van het datalek te onderzoeken, reduceren en herstellen. Eventuele kosten die gemaakt worden om het datalek op te lossen en in de toekomst te voorkomen, komen voor rekening van degene die de kosten maakt.
- 8.6.** Partners stellen elkaar zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen 24 uur, op de hoogte van een datalek waarbij persoonsgegevens die verkregen zijn in de Proeftuin betrokken zijn.

Artikel 9 Rechten van de Betrokkenen

- 9.1.** Betrokkenen kunnen bij hun contactpersoon van de Partners een verzoek indienen om:
- inzage te krijgen in de Persoonsgegevens die door Partners over hem of haar worden verwerkt;
 - correctie of verwijdering van de hem betreffende Persoonsgegevens dan wel beperking van de Verwerking;
 - bezwaar te maken tegen de Verwerking;
 - zijn of haar Persoonsgegevens over te dragen;
- 9.2** Betrokkenen kunnen zich bij vragen hiervoor richten tot hun vaste contactpersoon binnen de Proeftuin.
- 9.3** Een verzoek als bedoeld in lid 2 wordt binnen een maand afgehandeld. Bij complexe verzoeken kan de termijn met twee maanden worden verlengd. Hierover wordt de cliënt binnen een maand na ontvangst van het verzoek geïnformeerd.
- 9.4** Clienten die deelnemen aan de Proeftuin hebben recht op onafhankelijke cliëntondersteuning zoals bedoeld in artikel 2.2.4, eerste lid, onder a. van de Wmo.

Artikel 10 Bewaren en vernietigen

- 10.1.** Gegevens worden niet langer bewaard dan nodig om het doel van artikel 2 van dit Protocol te bereiken. De Partners zijn hierbij gehouden aan de in de eigen (wettelijke) kaders geldende bewaartermijn.

Artikel 11 Beveiliging

- 11.1.** Partners dragen zorg voor passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen om persoonsgegevens te beschermen tegen verlies of enige vorm van onrechtmatige verwerking. Die maatregelen betreffen onder meer, maar niet uitsluitend, maatregelen met betrekking tot de toegang tot persoonsgegevens, alsook het gebruik van beveiligde verbindingen voor de verstrekking van persoonsgegevens.
- 11.2.** Wanneer persoonsgegevens aan anderen worden verstrekt, gebeurt dit uitsluitend op een adequaat beveiligde manier, conform de geldende beveiligingsnormen voor de betreffende gegevens.
- 11.3.** Dossierhoudende partij draagt zorg voor de adequate beveiliging van persoonsgegevens die worden verwerkt en rapporteert hierover indien nodig aan de Teamcoördinator.

Artikel 12 Inwerkingtreding, opzegging en beëindiging

- 12.1.** De inwerkingtreding van dit Protocol is [datum].
- 12.2.** De einddatum van dit Protocol is [datum].
- 12.3.** De looptijd van dit Protocol kan met 1 jaar worden verlengd nadat Partners daarmee schriftelijk hebben ingestemd. Indien een partner dit Protocol niet wenst te verlengen, eindigt de samenwerkingsovereenkomst ten aanzien van die partner.

12.4. Verplichtingen en aansprakelijkheden welke naar hun aard bestemd zijn om ook na beëindiging van de overeenkomst voort te duren, blijven na beëindiging van de overeenkomst bestaan. Tot deze verplichting behoort in ieder geval het bepaalde omtrent geheimhouding.

Artikel 13 Toetreding

13.1. Toetreding tot de samenwerkingsovereenkomst gebeurt in goed overleg met bestaande convenantpartners.

13.2. De overeenkomst wordt [datum] geevalueerd. Na de evaluatie kunnen Partners bepalen dat een organisatie toetreedt, mits deze de in de samenwerkingsovereenkomst geformuleerde doelstellingen onderschrijft.

13.3. Toetreding tot de Proeftuin betekent automatische binding aan dit Protocol.

Bijlage 2 Wegwijzer zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens voor professionals

Samenwerken, AVG, informatie met elkaar uitwisselen... Wat mag er wel/niet?

Hieronder staan de belangrijkste regels op een rijtje om te kunnen bepalen hoe je als professional zorgvuldig omgaat met het gebruik van informatie over iemand. Deze regels zijn in verschillende Internationale Verdragen, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG en UAVG) en wetten zoals de Wmo 2015 (Veilig Thuis), Jeugdwet (GI en jeugdhulpverlening), Boek 1 BW (RvdK) de Wet politiegegevens (Wpg) en de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg) bepaald. Ook voor organisaties gelden een aantal regels die moeten worden gevolgd om als organisatie op een zorgvuldige manier met informatie over cliënten/klanten om te gaan. Zoals dat altijd moet worden bepaald wat de 'grondslag' is om als organisatie persoonsgegevens te mogen gebruiken. Deze regels zijn te vinden in de 'Wegwijzer zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens voor organisaties'.

Inhoud:

- I. Basisregels voor professionals voor een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens;
 - II. Vuistregels samenwerken en Feitenonderzoek
-
- I. Basisregels voor professionals voor een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens:
 - Om jouw werk goed te kunnen doen heb je informatie over een kind, jongere en/of (jong)volwassenen nodig. Deze informatie bevat vaak (hele) persoonlijke informatie (persoonsgegevens) over iemand;
 - Zijn er meerdere hulpvragen/problemen bij een persoon/gezin/huishouden? Dan is samenwerking met andere professionals nodig. En om de samenwerking goed te kunnen doen, zul je informatie met elkaar moeten uitwisselen;;
 - Maar... niet alles is mogelijk als het gaat om het vastleggen en uitwisselen van informatie over iemand. Door persoonsgegevens te gebruiken, maak je een inbreuk op iemands 'privacy' en het recht om zelf de zeggenschap te hebben over met wie je jouw persoonsgegevens wilt delen. Daar kan een goede reden voor zijn, maar die moet je wel kunnen uitleggen. Maar wat is er dan wel/niet mogelijk?
 - Het begint met dat je weet wat jouw werk inhoudt, welke taken je uitvoert en wat hiervoor de (wettelijke) kaders zijn. Deze taken zijn meestal vastgelegd in de wet. Zoals bijvoorbeeld dat Veilig Thuis naar aanleiding van een melding een onderzoek kan doen. Of het uitvoeren van een ondertoezichtstelling als je bij een GI werkt. Als je weet wat jouw taak is, kun je vervolgens bepalen waarom je persoonsgegevens nodig hebt (doel) en welke;
 - Binnen een proeftuin en/of een lokaal team kan het soms onduidelijk zijn wat nu precies jouw taak is en/of lopen taken door elkaar heen. Toch is het ook dan belangrijk om met elkaar vast te stellen wat jullie doen. Want als je niet goed weet wat je doet, dan kun je ook niet bepalen welke informatie je nodig hebt. En kun je ook niet aan degene over wie het gaat uitleggen wat je doet en wat hiervan de bedoeling is. Er ligt een

verantwoordelijkheid van de organisatie/bestuurders als het gaat om het maken van duidelijke afspraken over dat er wordt samengewerkt en waar die samenwerking uit bestaat. Een verantwoordelijkheid van de professionals is om als dit niet duidelijk is, hierover duidelijkheid te vragen;

- Bepaal wat het doel is van het opvragen, vastleggen of delen met anderen ('verwerken') van persoonsgegevens. Dat doel kan veranderen, want jouw 'hoofdtak' kan uit verschillende werkzaamheden bestaan. Bijvoorbeeld als je werkt als jeugdbeschermer moet je naar de rechtbank als een ondertoezichtstelling moet worden verlengd. Of kun je bepalen welke jeugdhulp ingezet moet worden. Dat zijn twee verschillende taken en per taak is er een ander doel waarvoor je informatie nodig hebt. Per doel moet je dan afwegen wegen welke informatie hiervoor nodig is;
- Je mag alleen die persoonsgegevens gebruiken die *noodzakelijk* zijn om het doel waarvoor je ze nodig hebt te kunnen bereiken. Maar welke informatie is dan noodzakelijk? Dat vraagt om het maken van een aantal afwegingen:
 1. Een inhoudelijke afweging over wat er aan de hand en nodig is. Of waarom je met een andere professional (hierbij kan het ook gaan om een directe collega) wilt gaan overleggen;
 2. Bepaal of het gebruik van persoonsgegevens noodzakelijk is om het doel waarvoor je persoonsgegevens wilt gebruiken, te kunnen bereiken. Is het niet noodzakelijk? Dan mag je geen/bepaalde informatie niet gebruiken;
 3. Is het wel noodzakelijk? Bepaal dan welke informatie noodzakelijk is om te hebben of uit te wisselen. Hierbij geldt de regel 'niet *nice to know*, maar *need to know*'. Is informatie wel handig om te hebben (bijvoorbeeld omdat deze in de toekomst misschien nog wel een keer van pas kan komen), maar kun je jouw werk ook goed doen of met een collega/andere professional overleggen zonder het gebruik van (bepaalde) persoonsgegevens? Dan is het geen noodzakelijke informatie en mag je deze gegevens niet gebruiken of uitwisselen. Dat klinkt misschien streng, maar van jou als professionals mag worden verwacht dat je je er altijd bewust van bent, dat je zorgvuldig met informatie over iemand omgaat. **[Tip:** Vraag je af en toe ook eens af hoe jij zou willen dat er met informatie over jou, jouw partner en/of kind zou worden omgegaan als jij degene bent die hulp nodig heeft. Of over wie een melding is gedaan];
 4. Bepaal vervolgens wat voor degene over wie de persoonsgegevens gaan, de minst ingrijpende manier is om aan de benodigde informatie te komen. Dat is in de eerste plaats door de informatie op te halen bij degene over wie het gaat en te bespreken welke informatie je nodig hebt en van wie en afspraken te maken over wie bijvoorbeeld bepaalde informatie bij de huisarts opvraagt. En/of door deze persoon bij een overleg te laten aansluiten, zodat iemand ook zelf hoort wat er wordt besproken en welke informatie er nodig is en daarmee ook zeggenschap houdt over/zicht heeft op het gebruik van zijn persoonsgegevens;
 5. Bij het doorlopen van de vorige stappen, moeten steeds afwegingen worden gemaakt, er is dus vaak geen pasklaar antwoord op een vraag of iets wel of niet

mag. Het lastige van het maken van afwegingen is, dat de uitkomst hiervan per persoon kan verschillen. Een collega van jou zou bijvoorbeeld tot de conclusie kunnen komen dat bepaalde informatie wel noodzakelijk is, terwijl jij vindt van niet. Dat hoeft niet te betekenen dat als jouw collega bepaalde informatie wel gebruikt, deze collega hiermee onzorgvuldig bezig is. Onzorgvuldig handelen ontstaat pas als de vorige stappen niet goed zijn doorlopen. [Tip: check hierbij ook altijd de beroepscode en toepasselijke richtlijnen als deze op jouw professionele handelen van toepassing zijn.]

- Van belang is dat informatie en persoonsgegevens die je gebruikt actueel en juist zijn. Zie hiervoor ook de 'Vuistregels zorgvuldig feitenonderzoek' (zie hieronder);
- In de samenwerking tussen verschillende organisaties en professionals bestaat er ook vaak onduidelijkheid over of iets wel/niet mag als het gaat om het uitwisselen van informatie. Het doorlopen van de voorgenoemde stappen helpt hierbij. En van de organisaties mag worden verwacht dat de 'juridische (AVG)kaders' van de samenwerking zijn uitgezocht. Ook is van belang om het goede gesprek met elkaar te voeren: wat heb ik van jou nodig en waarom? Soms is het uitwisselen van persoonsgegevens niet mogelijk/nodig, maar ook dan kun je misschien wel iets voor elkaar betekenen. Bijvoorbeeld door alleen jouw expertise over een bepaald onderwerp in te brengen. [Tip: zie voor een voorbeeld over het goede gesprek voeren de Privacy-app Jeugd, Weet wanneer je toestemming nodig hebt om persoonsgegevens te kunnen gebruiken of uit te wisselen met anderen. [Tip: Zie voor meer informatie over toestemming: [Leeftijdsgrenzen en toestemming](#) en deel 3 van de [Handreiking Zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens](#) te vinden.
- Weet wanneer je toestemming nodig hebt om persoonsgegevens te kunnen gebruiken of uit te wisselen met anderen. [Tip: Zie voor meer informatie over toestemming: [Leeftijdsgrenzen en toestemming](#) en deel 3 van de [Handreiking Zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens](#);
- Ken de rechten die kinderen en volwassenen hebben, wijs ze op hun rechten en respecteer deze;
- Twijfel je over of iets wel/niet mag? Stem dan af met de juridische afdeling of jullie privacy-expert.

Zie voor meer informatie over de wettelijke kaders en het goed doorlopen van de bovenvermelde stappen ook de Privacyapp Jeugd, te vinden via deze link: <https://jeugdconnect.nl/privacy/>.

II Vuistregels

Het samen formuleren van vuistregels over hoe je binnen bijvoorbeeld een proeftuin wilt samenwerken kan helpen om tot gemeenschappelijke afspraken en kernwaarden voor de samenwerking te komen. Hieronder zijn enkele voorbeelden geformuleerd.

Vuistregels samenwerken met de jeugdige en volwassenen die ondersteuning nodig hebben

1. Wij kennen de rechten van gezinnen en respecteren deze ook;
2. Wij zijn ons ervan bewust dat iedereen het recht heeft om zelf de regie te hebben over zijn leven. En dat (overheids)bemoeienis vraagt om zorgvuldig en transparant handelen, zorgvuldige besluitvorming het geven van goede informatie over wat we doen;

3. Wij praten samen met de gezinnen over hun situatie en wat er nodig is;
4. Wij zijn altijd transparant over met welk doel wij persoonsgegevens vragen en wat wij hiermee doen. In situaties waarin er goede redenen zijn om dit niet te doen, kunnen wij goed uitleggen waarom dat zo is. Betrokkenen worden in zulke situaties in principe altijd vooraf geïnformeerd. Alleen als dit niet anders kan, gebeurt dit achteraf.
5. Wij zien vertrouwelijkheid als een waarborg voor de toegankelijkheid van de hulp- en zorgverlening en als randvoorwaarde voor de kwaliteit ervan.
6. Wij zijn ons bewust van onze taak en het doel waarvoor wij persoonsgegevens willen uitwisselen en vastleggen en vragen nooit méér persoonsgegevens dan strikt noodzakelijk is voor het te bereiken doel.

Vuistregels samenwerken met andere professionals en uitwisselen van informatie

1. Wij vertrouwen elkaar in onze deskundigheid en professionaliteit en afwegingen die de ander maakt;
2. Bij verschil van inzicht over wat er aan de hand of nodig is gaan we hierover met elkaar in gesprek;
3. Wij maken altijd een zorgvuldige afweging of het mogelijk is om gegevens te verstrekken in het belang van de jeugdige is;
4. Wij voelen ons verantwoordelijk om waar mogelijk bij te dragen aan oplossingen voor de probleemsituatie van een gezin, ook als bepaalde gegevensuitwisseling niet mogelijk is;
5. Wij hanteren duidelijk spelregels voor de wijze waarop een casusoverleg plaatsvindt. Deze zijn in ieder geval:
 - Er zijn criteria bepaald om te kunnen bepalen welke casuïstiek in een casusoverleg wordt besproken;
 - Duidelijk is wie welke rol bij een overleg heeft: regie-/casushouder, inhoudelijke rol, adviseur/expert, informant, overig.
 - Elke deelnemer aan het casusoverleg houdt de zeggenschap over de gegevens die hij/zij inbrengt tijdens het overleg;
 - Het overleg is vertrouwelijk: niemand neemt zomaar informatie mee uit het overleg;
 - Aan het eind van het overleg spreek je af wie welke informatie nodig heeft voor zijn of haar aandeel in het plan van aanpak;
 - Informatie mag alleen gebruikt worden als degene die de informatie heeft ingebracht daarmee akkoord is;
 - Als het gezin niet aanwezig is bij het overleg, wordt afgesproken wie het gezin informeert hetgeen tijdens het overleg is besproken en afgesproken.

Vuistregels zorgvuldig Feitenonderzoek

1. We doen ons best om altijd het hele gezin te zien en te spreken;
2. We kijken naar de belangen van alle betrokkenen, waarbij het belang van het kind/de jongere het belangrijkste is.
3. We vertellen in begrijpelijke taal wat we doen en waarom we dat doen.

4. Geluidsopnamen mogen worden gemaakt voor eigen gebruik. We spreken af wat en hoe wordt opgenomen.
5. We vertellen met wie we praten en aan wie we informatie vragen. We bespreken de informatie die we hebben gekregen en leggen uit wat we met de informatie doen.
6. In onze rapportages staan feiten en meningen. We maken onderscheid tussen wat een feit en wat een mening is.
7. We leggen uit aan het gezin wat er in de rapportage staat. Als we een besluit nemen, leggen we uit waarom we een besluit nemen.
8. Wij nodigen het gezin uit om te zeggen wat ze vinden. Ze krijgen allemaal de mogelijkheid om te reageren op de informatie en de rapportage. Feitelijke onjuistheden passen we aan en de reacties voegen we toe aan de rapportage.
9. Als we ons niet aan een van deze basiswaarden houden, leggen we uit waarom we dat niet doen.

Zie voor meer informatie ook:

- Handreiking zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens Toekomstscenario, te vinden via deze link: [Handreiking Zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens](#)

Bijlage 3 Wegwijzer gegevensverwerkingen voor organisaties binnen een proeftuin

Samenwerken binnen een proeftuin, het loslaten van vertrouwde kaders en samen nieuwe beproeven is niet altijd eenvoudig. Een veel gestelde vraag hierbij is 'wat mag hierin wel/niet van de AVG en privacyregels? Als het gaat om een zorgvuldige en rechtmatige verwerking van persoonsgegevens binnen een integrale samenwerking, zijn hierbij drie vragen relevant:

1. Juridische basis: mag het? Zoals wat is de grondslag voor het verwerken van persoonsgegevens en alleen de noodzakelijke persoonsgegevens mogen worden verwerkt;
2. Is het conform de eisen ingericht? Is de wijze waarop wordt gewerkt zo ingericht dat duidelijk is wanneer er persoonsgegevens worden verwerkt, welke persoonsgegevens dan mogen worden gebruikt en wat hiervan het doel is, dat deze juist en actueel zijn, de gegevens goed worden beveiligd;
3. Is de uitvoering zorgvuldig en met respect voor de burger? Kinderen en volwassenen hebben (AVG)rechten en moeten deze kunnen uitoefenen. Ook is het van belang dat zowel organisaties als professionals transparant zijn over wat de werkwijze is, welke persoonsgegevens over iemand worden verwerkt en wat hiermee wordt gedaan

Verantwoordelijkheid organisatie/management

Zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens begint bij dat er duidelijkheid is over welke (wettelijke) taken er door een organisatie worden uitgevoerd. Voor de proeftuinen is van belang dat de betrokken organisaties/bestuurders duidelijke afspraken maken over de samenwerking en op welke wijze hieraan invulling wordt gegeven. Bijvoorbeeld over welke meldingen bij Veilig Thuis wel/niet in de proeftuin mogen worden opgepakt. Is hierover onduidelijkheid of geen overeenstemming? Dan leert de ervaring dat dit tot handelingsverlegenheid bij de betrokken professionals kan leiden en dat het aan de betrokken gezinnen en huishoudens moeilijk valt uit te leggen wie wat doet.

Inhoud:

1. Wat hebben organisatie binnen een proeftuin minimaal te organiseren?
2. Uitgangspunten samenwerking

I. Wat hebben organisaties binnen een proeftuin minimaal te organiseren?

1. Samenwerken vraagt om het maken van goede afspraken over het doel hiervan en op welke wijze aan de samenwerking invulling wordt gegeven;
2. Bij het 'ontwerp' van een nieuwe werkwijze moet ook aandacht zijn voor de inrichting van een zorgvuldige gegevensverwerking (privacy by design) en dit moet zo privacy-vriendelijk mogelijk zijn (privacy by default). Belangrijk is om hierbij met elkaar inzichtelijk te maken hoe de werkwijze is van bijvoorbeeld een melding die binnenkomt tot wanneer een 'zaak' weer wordt afgesloten. Door dit goed inzichtelijk te maken, kan ook per stap in het werkproces worden bepaald welke persoonsgegevens hierbij nodig zijn en wat hiervan het doel is. Op die manier kun je als organisatie/proeftuin laten zien dat je zorgvuldig (en daarmee ook rechtmatig) omgaat met persoonsgegevens.

Convenant Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

De volgende stappen kunnen hierbij doorlopen worden:

- Stap 1: breng het proces in kaart en de momenten waarop professionals gegevens delen;
- Stap 2: beoordeel of de gegevens ook daadwerkelijk gedeeld mogen worden (rechtmatigheid);
- Stap 3: inventariseer of er risico's zijn als deze gegevens gedeeld worden;
- Stap 4: beschrijf maatregelen om de risico's te beheersen. Door middel van het uitvoeren van een zogenaamde 'DPIA' worden (vooraf) de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart gebracht. Zodat de organisatie maatregelen kan nemen om deze risico's te verkleinen. Iedere organisatie is verplicht om zelf een DPIA uit te voeren. Is er sprake van gezamenlijke gegevensverwerking en daarmee een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid? Dan zal op dit proces door de betrokken organisaties een gezamenlijke DPIA moeten worden uitgevoerd;
3. Maak gezamenlijk een keuze over waar professionals inhoudelijke informatie over gezinnen registreren. Onduidelijkheid hierover leidt tot handelingsverlegenheid bij de professionals die dagelijks met de gezinnen werken;
 4. Stel vast met welke taken en bevoegdheden (van de bestaande organisatie) er wordt deelgenomen aan het beoogde Regionaal Veiligheidsteam en de wijze waarop met deze taken en bevoegdheden wordt omgegaan. Denk hierbij ook aan een norm als de 'verantwoorde werktoedeling';
 5. Zorg voor informatie voor betrokkenen zodat zij weten wat de proeftuin inhoudt, wat de werkwijze is, wat zij kunnen verwachten, waar zij terecht kunnen voor vragen, klachten of uitoefenen van AVG-rechten.
 6. Spreek onderling af hoe je samenwerkt en wie bepaalt met welk doel de persoonsgegevens
 7. Bepaal "doel en middelen" (waar nodig met behulp van een DPIA, zie hiervoor). Stel werkinstructies op of bij. Houd daarbij rekening met grondslagen, eisen dossiervorming, geheimhouding, beroepscodes. Bepaal welke ICT daarbij hoort (zie ook hierna onder 'registratie/dossiervorming'). Sluit waar nodig verwerkersovereenkomsten af en werk het verwerkingsregister bij. Regel de benodigde mandaten, detacheringen, etc.
 8. Zorg voor onderlinge afstemming/dialoog en manieren voor professionals om – waar nodig –(juridisch) advies te vragen.
 9. Doe, evalueer en stel bij.
 10. Breng knelpunten die moeten worden opgelost op het niveau van wetgeving in beeld en onder de aandacht van het programmateam Toekomstscenario (betrek hierbij ook juridische ondersteuning en privacy-experts vanuit de betrokken moederorganisaties).

II. Uitgangspunten samenwerking binnen de proeftuinen:

Bestuurders moeten gezamenlijk keuzes maken over dat er wordt samengewerkt en op welke manier. De ervaring leert dat als er op bestuurlijk niveau onduidelijkheid bestaat over de samenwerking, dit bij professionals in de uitvoering kan leiden tot handelingsverlegenheid. Het samen formuleren van vuistregels over hoe je binnen bijvoorbeeld een proeftuin wilt samenwerken kan helpen om tot gemeenschappelijke afspraken en kernwaarden voor de samenwerking te komen. Hieronder zijn enkele voorbeelden geformuleerd.

- Gezinnen hebben zelf regie over hun leven. Als zij er zelf niet meer uitkomen kan inzet van (gedwongen) hulpverlening nodig zijn;
- Overheidsbemoeienis vraagt om zorgvuldig en transparant handelen, zorgvuldige besluitvorming het geven van goede informatie over de werkwijze en op welke wijze hierbij met hun rechten en persoonsgegevens wordt omgegaan;
- De (AVG)rechten van gezinnen worden gerespecteerd;
- Organisaties hebben vertrouwen in elkaars deskundigheid en professionaliteit;
- Bij verschil van visie over de koers of wat er nodig, gaan de partners hierover met elkaar in gesprek.

Zie voor meer informatie:

- Handreiking zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens Toekomstscenario, www.voordejeugdenhetgezin.nl/toekomstscenario-kind-en-gezinsbescherming/documenten/publicaties/2024/07/04/informatie-dossiervorming-en-gegevensuitwisseling;
- Gegevensdeling in sociaal, zorg- en veiligheidsdomein; www.samenvoorzorgenveiligheid.nl/product/gegevensdeling-in-sociaal-zorg-en-veiligheidsdomein